

Inarin julkilausuma YK:n alkuperäiskansojen konferenssista

Suomen, Norjan, Venäjän ja Ruotsin saamelaisten instituutioiden ja järjestöjen edustajat kokoontuneena Inarissa, Suomessa 27.–28. kesäkuuta 2012,

Toivottavat tervetulleeksi Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen päätöksen järjestää vuonna 2014 yleiskokouksen korkean tason täysistunto nimellä Alkuperäiskansojen maailmankonferenssi, jonka päämääränä on vaihtaa kokemuksia perspektiiveistä ja parhaista käytänteistä alkuperäiskansojen oikeuksien toteutumiseksi, sekä pyrkimys saavuttaa Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen päämäärät;

Kannustavat Saamelaiskäräjiä, Saamelaista parlamentaarista neuvostoa ja muita Alkuperäiskansojen maailmankonferenssiin tähtäävään menettelyyn osallistuvia saamelaisia järjestöjä ja instituutioita edistämään ja ajamaan Maailmankonferenssille toimenpiteisiin suuntautuvaa lopputulosta, jonka päämääränä olisi toteuttaa alkuperäiskansojen oikeuksien täysi ja tehokas toteuttaminen, sekä Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa tunnustetut oikeudet;

Kannustavat erityisesti siihen, että Saamelaiskäräjät, Saamelainen parlamentaarinen neuvosto, Saamelaisneuvosto ja muut Alkuperäiskansojen maailmankonferenssiin tähtäävään prosessiin osallistuvat saamelaiset järjestöt ja instituutiot edistäisivät aktiivisesti sitä, että Maailmankonferenssin päätösdokumentti:

Vahvistaa, että alkuperäiskansat ovat vapaita ja yhdenvertaisia muiden kansojen kanssa, ja alkuperäiskansojen tulee olla oikeuksiaan, myös ihmisoikeuksiaan käyttäessään vapaita kaikenlaisesta, erityisesti alkuperäiskansan taustaan tai identiteettiin perustuvasta syrjinnästä;

Vahvistaa lisäksi, että alkuperäiskansat yksilöinä ja yhteisönä ovat oikeutettuja kaikkiin kansainvälisissä laeissa tunnustettujen ihmisoikeuksien täyteen ja tehokkaaseen toteuttamiseen ilman syrjintää, koskien myös alkuperäiskansojen naisia, lapsia, nuoria, vanhuksia ja vammaisia, pitäen mielessä sen, että Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa tunnustetut oikeudet ja vapaudet on yhtäläisesti taattu alkuperäiskansojen mies- ja naispuolisille yksilöille;

Tunnustaa pikaisen tarpeen ryhtyä päättäväisiin ja konkreettisiin toimenpiteisiin alkuperäiskansojen oikeuksien täyden ja tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi, myös Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa tunnustetut oikeudet, tässä erityisesti keskittyen maa- ja luonnonvaraoikeuksiin, turvata pääsy näille alueille ja näihin luonnonvaroihin sekä heidän itsemääräämisoikeutensa;

Tunnustaa lisäksi tarpeen ryhtyä tehokkaisiin toimenpiteisiin, joilla taataan alkuperäiskansojen oikeus niin yhteisönä kuin yksilöinä nauttia täysimääräisesti kaikista kansainvälisessä ihmisoikeuslaissa tunnustetuista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista, myös heidän oikeudesta kulttuuriin, kieleen ja koulutukseen;

Vahvistaa lisäksi, että Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa tunnustetut oikeudet sisältävät maailman alkuperäiskansojen säilymisen, arvokkuuden ja hyvinvoinnin vähimmäisvaatimukset;

Palauttaa mieliin, että Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistus velvoittaa valtioita neuvottelemaan ja toimimaan yhteistyössä kyseisten alkuperäiskansojen kanssa ja ryhtyä toimenpiteisiin, myös lainsäädäntöön liittyviin, saavuttaakseen Julistuksen päämäärät;

Tunnustaa, että Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen päämäärien saavuttamiseksi on tarkoituksenmukaista perustaa vapaaehtoisuuteen perustuva kansainvälinen mekanismi, jonka tehtävänä on ottaa vastaan ja tutkia alkuperäiskansojen lähettämät viestit heidän maa-alueisiin, maihin ja luonnonvaroihin koskevien oikeuksiensa loukkaamisesta, ja/tai heidän itsemääräämisoikeuttaan on rikottu;

1. Alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeus

Huomioi, että Pohjoismaat tunnustivat saamelaiset kansaksi jo Lappekodisill- sopimuksessa vuonna 1751, ja että saamelaisilla on oikeus perinteisesti käyttämiinsä maa-alueisiin, myös oikeus ylittää rajoja;

Vahvistaa, että kaikki valtiot sitoutuvat velvoitteisiinsa edistää yleistä, kaikkien ihmisoikeuksien ja perustavaa laatua olevien vapauksien huomioimista ja kunnioittamista täysin yhtenevästi Yhdistyneiden kansakuntien perustamisasiakirjan, muiden ihmisoikeuksiin liittyvien instrumenttien ja kansainvälisen lain kanssa;

Korostaa, että itsemääräämisoikeuden kunnioitus on edellytys kaikkien muiden ihmisoikeuksien ja perusvapauksien toteutumiselle;

Suosittelee, että valtiot, täyttääkseen veloitteensa taata alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeuden toteutumisen, pikaisesti perustavat kansallisia, valtion ja alkuperäiskansojen edustajista koostuvia komiteoita, joiden tehtävänä on saada aikaan konkreettisia sopimuksia alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeuden sisällöstä ja laajuudesta, kuten myös siitä, miten tämä oikeus voitaisiin tehokkaasti toteuttaa;

2. Alkuperäiskansojen oikeudet maa-alueisiin, maihin, vesistöihin ja luonnonvaroihin

Tunnustaa, että alkuperäiskansojen oikeus valvoa maa-alueitaan, maitaan, vesistöjään, rannikkovesiään ja muita luonnonvarojaan koskevia kehityshankkeita antaa heille mahdollisuuden vapaasti tavoitella taloudellista, sosiaalista ja kulttuurinsa ilmaisuun liittyvää kehitystään yhtäpitävästi omien pyrkimystensä ja tarpeidensa kanssa;

Suosittelen, että valtiot täyttääkseen velvoitteensa tunnustavat ja suojelevat laeilla nämä maat, alueet, rannikkovedet ja muut luonnonvarat, mukaan luettuina geneettiset luonnonvarat, jotka ovat perinteisesti olleet alkuperäiskansojen omistuksessa, asuttamia tai muuten hallussa pitämiään tai käyttämiään. Valtiot perustavat kansallisia oikeudellisia instituutioita, joiden tehtäväksi annetaan identifioida ne maat, vesistöt, rannikkovedet ja luonnonvarat, sekä geneettiset luonnonvarat, joihin kyseisillä alkuperäiskansoilla on vakiintunut omistusoikeus ja nautintaoikeus, ja rajata sellaiset maat ja luonnonvarat;

Suosittelen lisäksi, että valtiot yhteistyössä kyseisten alkuperäiskansojen kanssa perustavat valtion ja alkuperäiskansojen edustajista koostuvia kansallisia komiteoita tai muita mekanismeja. Näiden tehtävänä on päästä sopimukseen näiden alkuperäiskansojen maa-alue-, maa-, vesistö- ja rannikkovesioikeuksien ja muiden luonnonvarojen, sekä geneettisten luonnonvarojen, sisällöstä ja laajuudesta niissä tapauksissa, joissa alkuperäiskansojen maanomistusoikeus ei ole täysin määritelty. Sellaisia ovat mm. hyvitysoikeuden laajuus ja alkuperäiskansojen maanomistusoikeuden ja kilpailevien, myös teollisen toiminnan välisistä suhteista;

3. Lisäpöytäkirja Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistukseen

Katsoo alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeuden ja heidän maa-alue-, maa- ja luonnonvaraoikeuksiensa loukkaamisen olevan yhtenä kaikkein perustavinta laatua olevista tavoista loukata heidän ihmisoikeuksiaan;

Tunnustaa pikaisen tarpeen ryhtyä tehokkaisiin kansainvälisiin toimenpiteisiin, joilla monitorointiin yhdistettynä taataan alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeus ja heidän oikeutensa maa-alueisiin, maihin ja luonnonvaroihin, rajoittamatta niitä oikeuksia, joita kansoilla on siirtomaavallan, tai jonkin toisen ulkopuolisen ylivallan, tai ulkomaisen miehityksen aikana kansainvälisten oikeuskäytäntöjen mukaisesti ollut;

Suosittelen, että Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen pysyvä foorumi esittelee 14:sta istunnossaan luonnoksen Lisäpöytäkirjaksi Yhdistyneiden kansakuntien Ihmisoikeusjulistukseen, ja siinä ehdottaa kansainvälisen mekanismin perustamisen ja sen rakenteen ja toimivallan määrittämisen, jolle annetaan tehtäväksi valvoa niiden oikeuksien toteutumista, joita alkuperäiskansoilla on maihin, vesistöihin, rannikkovesiin ja muihin luonnonvaroihin, samalla valvoa alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeuden toteutumista, perustaen toimintansa joko valtioiden tai alkuperäiskansojen antamille viesteille;

Suosittelen lisäksi, että noudattaen Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen pysyvän foorumin 14:sta istunnossaan antamaa luonnosesitystä Lisäpöytäkirjaksi Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistukseen, Yhdistyneiden kansakuntien Yleiskokous perustaa osallistavan menettelyn. Tämä mahdollistaa sen, että Yhdistyneiden kansakuntien Yleiskokous voi mahdollisimman pian hyväksyä päätöslauselman Lisäpöytäkirjasta Yhdistyneiden kansakuntien

Alkuperäiskansojen oikeuksien julistukseen, perustaen sen edellä mainittuun, Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen pysyvän foorumin tekemään ehdotukseen;

4. Lisää toimenpiteitä alkuperäiskansojen oikeuksien toteuttamiseksi

Tunnustaa, että valtioilla on velvoite ryhtyä konkreettisiin, käytännön toimenpiteisiin tähtääviin toimiin tunnustaakseen, toteuttaakseen, konkretisoidakseen ja saattaakseen voimaan alkuperäiskansojen oikeudet;

Suosittelee, että valtiot ryhtyvät tehokkaihin toimiin taatakseen kaikkien alkuperäiskansoihin kuuluvien yksilöiden oikeuksien täyden toteutumisen, mukaan lukien erityiset toimenpiteet alkuperäisväestön vanhusien, naisten, lasten, nuorten ja vammaisten oikeuksien toteutumiseksi;

Tunnustaa, että väkivalta alkuperäiskansojen naisia ja tyttöjä kohtaan on monitahoinen ongelma, joka ei liity pelkästään ihmisoikeuksiin, sukupuolten väliseen rakenteelliseen epätasa-arvoon eikä syrjintään, vaan että se sisältää myös kyseisten alkuperäiskansojen kollektiivisten oikeuksien puutteellisen tunnustamisen, ja että alkuperäiskansojen taloudellinen, sosiaalinen ja poliittinen marginalisointi, köyhyys ja heihin kohdistuva syrjintä voimistavat niitä olosuhteita, jotka synnyttävät alkuperäiskansojen naiseen ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa;

Suosittelee, että valtiot antavat vuotuiset raportit siitä, mihin toimenpiteisiin ne ovat ryhtyneet toteuttaakseen tehokkaasti ne oikeudet, jotka ovat Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen suojeluksessa, ja esittelevät ne Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien erityisraportoijalle ja muille asiaan kuuluville Yhdistyneiden kansakuntien instituutioille ja prosesseille;

Suosittelee lisäksi, että ne alkuperäiskansoja sisältävät valtiot, jotka eivät ole sitä vielä tehneet, jättävät Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien erityisraportoijalle kutsun vierailulla kyseisessä maassa itse haluamanaan ajankohtana, ja tässä yhteydessä epäpolitisoida vierailun prosessi siirtämällä fokus maa-oikeuskysymyksestä sisältökysymyksiin;

Suosittelee lisäksi, että ne valtiot, joihin Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien erityisraportointi tekee virallisen vierailun raportointi vuosittain, mihin toimenpiteisiin ne ovat ryhtyneet toteuttaakseen erityisraportoinnin antamat suositukset;

Suosittelee lisäksi, että valtiot raportoidessaan Yhdistyneiden kansakuntien Ihmisoikeusneuvoston määrä-aikaiselle arviointimekanismille kertovat, millaisiin toimenpiteisiin ne ovat ryhtyneet toteuttaakseen tehokkaasti Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien asiantuntijamekanismin antamat asiantuntijaneuvot;

Kannustaa valtioita, jotka eivät vielä ole hyväksyneet Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistusta liittymään niiden valtioiden ja alkuperäiskansojen riveihin, jotka ovat sitoutuneet Julistuksen suojelemaan periaatteisiin ja oikeuksiin;

Kannustaa lisäksi niitä valtioita, jotka eivät vielä ole ratifioineet tai hyväksyneet ILO- konventiota nro. 169, koskien alkuperäiskansoja ja heimokansoja itsenäisissä valtioissa (1989) tekemään niin;

Tunnustaa, että alkuperäiskansojen oikeuksien, mukaan luettuna Yhdistyneiden kansakuntien Alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksessa tunnustettujen oikeuksien, täysi ja tehokas toteutus joissain tapauksissa edellyttää perustuslakiuudistuksia tai lisäyksiä perustuslakiin, uutta lainsäädäntöä tai lisäyksiä voimassa oleviin lakeihin;

Suosittelee, että valtiot pikaisena toimenpiteenä ja neuvotellen ja yhteistyössä alkuperäiskansojen kanssa aloittavat voimassa olevan kansallisen lainsäädännön kattavan arvioinnin, päämääränään taata, että kansallinen lainsäädäntö on täysin yhtenevä olemassa olevien, alkuperäiskansojen oikeuksia koskevien kansainvälisten standardien kanssa;

5. Koulutus ja kieli

Tunnustaa, että koulutus on yksi tavoista taata alkuperäiskansojen yksilöllinen ja kollektiivinen kehitys, ja että se lisäksi on edellytys alkuperäiskansojen mahdollisuuteen toteuttaa itsemääräämisoikeuttaan, tähän sisältyy oikeus tavoitella omaa taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kehitystään;

Suosittelee, että valtiot tarjoavat alkuperäiskansoille mahdollisuuksia kehittää alkuperäiskansoja varten korkeatasoisia ja kulttuurisesti asianmukaisia koulutusohjelmia ja palveluita, joihin sisällytetään alkuperäiskansojen erityistarpeet, tarinat, identiteetit, arvot, uskot, kulttuurit, kielet ja tiedot, ja varmistaa sellaisten ohjelmien ja palveluiden riittävä rahoitus;

Suosittelee lisäksi, että valtiot ryhtyvät tehokkaisiin toimenpiteisiin, joihin sisältyy kansallisten ja kansainvälisten yhteistyö- ja koordinoitimekanismien luominen, joilla pyritään täysin ja tehokkaasti toteuttamaan alkuperäiskansojen oikeus koulutukseen, sekä heidän kielelliset oikeutensa. Valtioiden ryhtyvät toimenpiteisiin, joiden tarkoitus on torjua ennakkoluuloja ja poistaa syrjintää sekä edistää suvaitsevaisuutta, yhteisymmärrystä ja hyviä suhteita alkuperäiskansojen ja kaikkien muiden yhteiskuntaryhmien välillä;

Suosittelee, että valtiot tarjoavat alkuperäiskansoille mahdollisuuden omaksua ohjelmia ja pitkän tähtäyksen strategioita ylläpitääkseen ja kehittääkseen omia akateemisia instituutioitaan ja tutkimusohjelmiaan, ja kehittää eettiset ohjeet tutkimustyölle niissä asioissa, joilla on suora vaikutus alkuperäiskansoihin;

6. Kaivannaisteollisuus

Tunnustaa, että Arktiset alueet ovat jatkuvasti lisääntyvien teollisten aktiviteettien kohteena, ja että arktisten alkuperäiskansojen yhteisöt ja perinteiset elinkeinot kokevat nopeasti kasvavaa painetta muun

muassa öljy- ja kaasu-, kaivos-, metsä- ja tuulivoimateollisuuden sekä niihin liittyvien infrastruktuurin kehityshankkeiden taholta;

Korostaa, että olemassa olevat yritysten yhteiskuntavastuun järjestelmät, kuten OECD:n suuntaviivat ja Global Impact, eivät kykene takaamaan sitä, että arktisilla alueilla operoivat yksityiset toimijat käyttäytyisivät tavalla, jossa kunnioitettaisiin arktisten alueiden alkuperäiskansojen oikeuksia;

Suosittelee, että Arktinen neuvosto Ministerikokouksessaan vuonna 2015 omaksuu kattavan ja pitkän tähtäyksen strategian arktisten alueiden luonnonvarojen hyödyntämiseksi, ja pysäyttää nykyiset valvomattomat, hallinnoimattomat ja kestäättömät teolliset toimet;

Suosittelee lisäksi, että Arktinen neuvosto Ministerikokouksessaan vuonna 2015 omaksuu eettiset käytännesäännöt, joilla arktisilla alueilla toimivat yritykset veloitetaan olemaan ryhtymättä ympäristöä vahingoittaviin toimiin tai käytäntöihin, sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia, erityisesti arktisten alueiden alkuperäiskansojen ihmisoikeuksia;

Tunnustaa lisäksi, että useimmat arktisen alueen alkuperäiskansayhteisöt ovat haavoittuvassa asemassa yksityisten toimijoiden suhteen, koska heiltä puuttuu voimavaroja ja kapasiteettia edustaa itseään riittävästi suhteessa teollisuuteen;

Kehottaa valtioita takaamaan arktisten alueiden alkuperäiskansayhteisöjen riittävän edustuksen suhteessa teollisuuteen, säätämällä pakolliseksi arktisilla alueilla teolliseen toimintaan ryhtyvien yksityisten toimijoiden velvoite jakaa voitot niiden alkuperäisväestön yhteisöjen kanssa, joihin toiminta vaikuttaa, ja myös muulla tavoin edistää kapasiteetin kehittämistä;

7. Perinnetieto ja perinteiset kulttuuri-ilmaisut

Myöntää, että tavanomaiset henkisen pääoman omistusoikeusjärjestelmät on laadittu länsimaiden kulttuurien mukaisille yksilöllisen luovuuden käsitteen mukaan, eivätkä siten kykene suojelemaan alkuperäiskansojen kollektiivista luovuutta ollen siten syrjiviä;

Korostaa, että nykyinen tapa tulkita syrjinnästä vapaa oikeus velvoittaa valtiot tunnustamaan, että myös kollektiivinen luovuus on niiden omaisuutta, jotka ovat tiedon ja kulttuurin ilmaisumuodot tuottaneet;

Kehottaa valtioita saattamaan voimaan Nagoyan pöytäkirja, joka koskee Biologisen monimuotoisuuden yleissopimukseen pääsyä geneettisiin luonnonvaroihin sekä geenivarojen hyötyjen oikeudenmukaista ja tasapuolista jakoa siten, että alkuperäiskansojen oikeudet omaan perinnetietoonsa tunnustetaan ja toteutetaan;

Kehottaa lisäksi valtioita osallistumaan Maailman henkisen omaisuuden järjestön alaisen, hallitusten väliseen Henkisen omaisuuden, geneettisten luonnonvarojen, perinnetiedon ja kansanperinteen komitean työhön, sekä luomaan instrumentti/instrumentteja joilla tunnustetaan ja toteutetaan alkuperäiskansojen oikeudet perinnetietoonsa ja perinteisiin kulttuurinsa ilmaisumuotoihin;

8. Alkuperäiskansojen rajanylitysoikeudet

Vahvistaa, että erityisesti niillä alkuperäisväestöillä, jotka ovat joutuneet kansainvälisten rajojen jakamiksi, on oikeus ylläpitää ja kehittää yhteyksiä, suhteita ja yhteistyötä sekä omien jäsentensä että muiden ihmisten välillä yli kansainvälisten rajojen;

Suosittelee, että valtiot neuvotellen ja yhteistyössä kyseisten alkuperäiskansojen kanssa ja pikaisena toimena ryhtyvät tehokkaihin toimenpiteisiin taatakseen ja varmistaakseen alkuperäiskansojen valtioiden rajat ylittävien oikeuksien, myös heidän kansalaisoikeuksien ja poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen oikeuksien toteutumisen luomalla juridisesti sitovia valtiosopimuksia kyseessä olevien valtioiden välille, sekä luomalla juridisia mekanismeja, joiden avulla näiden valtiosopimusten kansallista toteuttamista monitoroidaan;

9. Terveys

Korostaa sitä, että alkuperäiskansoihin kuuluvilla yksilöillä on yhtäläinen oikeus korkeimpaan mahdolliseen ruumiillisen ja henkisen terveyden tasoon kuin muillakin yksilöillä;

Suosittelee, että valtiot sisällyttävät kansalliseen terveydenhoitopolitiikkaansa ja ohjelmiinsa erilliset tiedot alkuperäiskansojen terveydentilasta ja kiinnittävät siihen erityistä tarkkaavaisuutta, mukaan luettuna vastaavuussuhde alkuperäisväestön sosioekonomisen tilanteen ja ruumiillisen ja henkisen terveydentilan välillä;

Suosittelee lisäksi, että valtiot sopeuttavat alkuperäisväestön yksilöille suunnatut terveystalvvelunsa heidän terveystilanteensa mukaisiksi, sisältäen niihin ohjelmia, joiden tarkoituksena on ennaltaehkäistä psykososiaalisia terveysongelmia, sekä kulttuurisensitiivisiä terveyskoulutusohjelmia ja ei-tarttuvien sairauksien yleisiä riskitekijöitä koskevan tietoisuuden kohottamiseen tähdättyjä ohjelmia;

10. Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmä

Suosittelee, että Yhdistyneiden kansakuntien Yleiskokous organisoi kattavan korkean tason arviointitilaisuuden siitä edistyksestä, mikä on saavutettu Alkuperäiskansojen maailmankonferenssissa hyväksytyjen suositusten toteutuksilla, päämääränä on edelleen vahvistaa alkuperäiskansojen oikeuksien toteutuminen. Arviointitilaisuus tulisi pitää Yleiskokouksen 74. istunnon aikana [Syyskuu 2019 – Syyskuu 2020];

Suosittelee lisäksi, että Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous nimittää Alkuperäiskansojen asioiden alipääsihteerin, tarkoituksenaan vahvistaa Yhdistyneiden kansakuntien kapasiteettia ja pyrkimyksiä alkuperäiskansojen oikeuksien täydeksi toteuttamiseksi, ja varmistaakseen sen, että nämä oikeudet otetaan Yhdistyneiden kansakuntien kaikissa toimissa huomioon;

Suosittelen lisäksi, että kaikki Yhdistyneiden kansakuntien virastot ja ohjelmat, joiden toiminnolla on vaikutusta alkuperäiskansoihin nimittävät virkailijan, tai perustavat virkailijaryhmän, jonka erityinen velvollisuus on varmistaa, että kaikki sellaiset toiminnot sopeutetaan juuri alkuperäiskansojen tilanteen mukaisiksi.